

UTTAR PRADESH: novi indijski motor razvoja

PORUKA INDIJSKOG PREMIJERA NARENDRE MODIJA:

– U posljednjih pet godina Uttar Pradesh uložio je brojne napore kako bi privukao rekordna ulaganja u saveznu državu. Ta ulaganja pokrivaju različite sektore. Dobro poslovno okruženje u državi obećava dobro i investitorima, ali i lokalnoj omladini

'Uttar Pradesh Global Investors Summit (UPGIS) 2023.', koji će se održati od 10. do 12. veljače 2023. u Lucknowu, vodeći je investicijski samit savezne vlade Uttar Pradesha. Trodnevni 'Investors Summit' okupit će kreatore politika, korporativne čelnike, poslovna izaslanstva, akademsku zajednicu, *think-tankove* te političko i vladino vodstvo iz cijeloga svijeta kako bi zajedno istražili poslovne mogućnosti i stvorili partnerstva. UPGIS 2023 je inicijativa usklađena s vizijom indijskog premijera **Narendra Modija** da Indiju učini gospodarstvom vrijednim pet trilijuna američkih dolara, prema čemu je Vlada Uttar Pradesha postavila cilj da tu saveznu državu pretvori u gospodarstvo vrijedno trilijun američkih dolara u sljedećih pet godina. Premijer Modi otvorit će UPGIS 10. veljače, a ministar unutarnjih poslova **Amit Shah** i ministar obrane **Rajnath Singh** prisustvovat će samitu 11. veljače, a indijski predsjednik **Droupadi Murmu** 12. veljače. UPGIS-u će prisustvovati i predstavnici 20 najrazvijenijih zemalja, ali i 20 zemalja u razvoju. U programu će sudjelovati više od 10.000 delegata.

Plan za zelena ulaganja
Model upravljanja glavnog ministra Uttar Pradesha **Yogija Adityanatha**

Trodnevni 'Uttar Pradesh Global Investors Summit 2023.', koji će se održati od 10. do 12. veljače 2023. u Lucknowu, vodeći je investicijski samit savezne vlade Uttar Pradesha. Samit će okupiti kreatore politika, korporativne čelnike, poslovna izaslanstva, akademsku zajednicu, 'think-tankove' te političko i vladino vodstvo iz cijeloga svijeta

impresionirao je ulagače iz cijelog svijeta. Među kojima su i zemlje poput SAD-a, Kanade, Japana, Švedske, UAE-a itd. Izrazile su interes za ulaganje u vrijednosti od čak nekoliko milijardi američkih dolara. Kako bi se ostvarili ciljevi globalne transformacije na zelenu energiju, vlada Uttar Pradesha (UP) nastoji privući privatna ulaganja od šest milijardi američkih dolara u sektore solarne energije i bioenergije. Savezna država postavila je cilj proizvesti 22.000 megavata (Mw) solarne energije u sljedećih pet godina – 14.000 Mw iz solarnih parkova i 6000 Mw putem krovnih solarnih elektrana te korištenjem zelenog vodika. Predstavljena u veljači, indijska strategija razvoja zelenog vodika nudi jeftiniju obnovljivu energiju i

financijska odricanja za međudržavni prijenos električne energije tijekom razdoblja od 25 godina za projekte koji su naručeni prije lipnja 2025. godine. Poticaji uključuju zemljište po nižim cijenama u energetskim parkovima te namjenskim zonama za lokalne industrije. Zeleni vodik proizvodi se razgradnjom vode u elektrolizeru korištenjem obnovljive energije. Kasnije se vodik može kombinirati s dušikom kako bi se dobio 'zeleni' amonijak, čime se izbjegavaju ugljikovodici koji zagrijavaju planet. Zeleni amonijak koristi se za skladištenje energije i proizvodnju gnojiva. Najavljena 2021., indijska misija zelenog vodika govori o brzom širenju proizvodnje kako bi zemlja postala središte ze-

PORUKA GLAVNOG MINISTRA UTTAR PRADESHA YOGIJA ADITYANATHA:

– Savezna država Uttar Pradesh pokretač je rasta Indije i treće je najveće gospodarstvo u Indiji, s eksponencijalnim rastom. Smješten duž plodne ravnice Gangesa, Uttar Pradesh ima gotovo neograničene investicijske mogućnosti. Ovim samitom investitora namjeravamo pružiti platformu za najbolje umove i stručnjake diljem svijeta koji će surađivati s nama u ovom pothvatu. Uvjeravam sve dionike da ćemo osigurati potpunu podršku kako bismo pojednostavnili proces ulaganja u Uttar Pradesh

lenog vodika. Odjel za energetiku održat će sastanak investitora u siječnju 2023. kako bi predstavio ponudu države privatnim tvrtkama.

Gradnja suhih luka

Uttar Pradesh, koji nema izlaz na more, planira do 2027. postati gospodarstvo vrijedno trilijun dolara te razviti mrežu suhih luka i postaja za teretne kontejnere kako bi potaknuo izvoz. Država planira razviti i moderan logistički ekosustav u partnerstvu s privatnim igračima. Suha luka je unutarnja intermodalna luka izravno povezana s morskom lukom cestama ili željeznicom kako bi se omogućilo brže kretanje izvoznog tereta. Prema Politici skladištenja i logistike UP-a 2022., država će ubrzati dodjelu zemljišta za logističke parkove i ponuditi niz subvencija i poticaja za privlačenje privatnih ulaganja. Država će poduprijeti privatni sektor za razvoj skladišnih objekata, hladnih lanaca, multimodalnih parkova, skladišta kontejnera i infrastrukture kontejnerskih teretnih postaja u državi. ■

HYDROGENERATION X

S projektom 'Green Hydrogen' Indija je spremna predvoditi svijet u energetskej tranziciji

Resursi koje će dodijeliti indijska vlada pozicionirat će Indiju kao globalnog lidera u vodikovim tehnologijama u cijelome opskrbnom lancu, uključujući proizvodnju i korištenje zelenog vodika u proizvodnim industrijama

piše **AMITABH KANT**

Amitabh Kant trenutno je indijski šerpa G20 i bivši izvršni direktor NITI Aayog. Bio je ključni pokretač vodećih nacionalnih inicijativa kao što su Startup India, Make in India, Incredible India, Kerala: God's Own Country i Aspirational Districts Program

Prva Nacionalna strateška misija upotrebe zelenog vodika koju je odobrio kabinet Vlade Republike Indije 4. siječnja 2023. pretvorit će Indiju u inovativno globalno središte za proizvodnju i izvoz zelenog vodika, tzv. alternativnog goriva 21. stoljeća. Pokretanje te strateške misije označava prijelomni trenutak za indijsku energetskej tranziciju koji ima potencijal katapultirati Indiju u globalnu izvoznicu čiste energije.

Resursi koje će dodijeliti indijska vlada pozicionirat će Indiju kao globalnog lidera u vodikovim tehnologijama u cijelome opskrbnom lancu, uključujući proizvodnju i korištenje zelenog vodika u proizvodnim industrijama.

Znatna ulaganja

Vlada je dodijelila oko 1,96 milijardi eura za Strateške intervencije za program prijelaza na zeleni vodik (SIGHT), od toga oko 164 milijuna eura za provedbu pilot-projekata, 46 milijuna eura za razvoj istraživanja i inovacije te oko 45 milijuna eura za druge povezane komponente misije. SIGHT planira razviti pet milijuna metričkih tona (MMT) kapaciteta za proizvodnju zelenog vodika do 30-ih godina 21. stoljeća uz podršku 125 GW obnovljivih kapaciteta. To će

smanjiti 50 MMT emisija stakleničkih plinova (GHG) i donijeti dodatne uštede vrijedne oko 235 milijuna eura zbog izbjegavanja uvoza fosilnih goriva. Uvođenje zelenog vodika omogućit će međusektorsku dekarbonizaciju i smanjiti ovisnost o uvezenim fosilnim gorivima i sirovinama. Strategija će također poduprijeti razvoj domaćih kapaciteta za proizvodnju elektrolizera, što će, izravno i neizravno, ojačati razvitak primarnih, sekundarnih te tercijarnih djelatnosti u navedenim segmentima poslovanja. Indija sada troši više od 160 milijardi dolara svake godine na uvoz energije. Očekuje se da će se to znatno povećati u idućem desetljeću s obzirom na brzu urbanizaciju i ambicije Indije prema industrijalizaciji. Uvođenje zelenog vodika smanjit će uvoz energije i omogućiti energetskej sigurnost u slučajevima globalnih, ali i geopolitičkih energetskej kriza. Procjenjuje se da će Indija do 2030. potrošiti 11,7 milijuna tona industrijskog zelenog vodika s intenzivnim ugljikom, prije svega u sektoru rafinerija i gnojbe, dvostruko više od 5,6 MT danas.

Privatni sektor kao pokretač

Indijska industrija izradila je ambiciozne planove i uspostavila ključna globalna partnerstva za međusobnu robnu razmjenu zelenog vodika. Čak i prije pokretanja Zelene strategije za razvoj hidrogena (*Green Hydrogen Mission*) u siječnju 2023. vodeće industrijske kuće kao što su RIL, L&T, Adani i NTPC najavile su planove ulaganja u zeleni vodik vrijedne više milijardi dolara. Svi energetskej igrači, kao što su Greenko, Renew i Acme, najavili su ciljeve proizvodnje zelenog vodika u mnogo većim razmjerima od dosadašnjih. Pokretanje te misije dodatno će učvrstiti povjerenje u indijski sektor čiste energije.

Veličina i razmjeri koji pokreću politiku niskobudžetnog zelenog vodika u Indiji nedvo-

smisleno su usmjereni na smanjenje troškova zelenog vodika rješavanjem isporučenih troškova zelene energije i stvaranjem potražnje velikih razmjera u sklopu postojećih industrijskej sektora koji troše vodik.

Globalno središte za vodik

Misija bi se također trebala fokusirati na istraživanje i razvoj u nišnim aspektima distribucije, uključujući skladištenje, transport i distribuciju zelenog vodika i derivata. Svestranost zelenog vodika kao vektora energije i kritične zelene kemikalije pozicionira ga kao jedan od ključnih putova za prijenos zelene energije kad je riječ o udaljenosti i vremenu. Zeleni vodik, budući da je laka molekula, kao plin u transportu može izazvati znatne logističke poteškoće, stoga se za prijevoz mora skladištiti u kriogenim uvjetima. Međutim, već se predlažu različita rješenja za rješavanje tog problema. Zbog svoje zrele tehnološke razine, postojećih transportnih nosača i dobro shvaćenoga regulativnog režima vodik se može prevoziti u obliku amonijaka.

Indija je blagoslovljena obnovljivim izvorima energije, tri puta nižim troškovima gradnje od konkurentskih regija i inovativnim sektorom čiste energije, zbog čega može voditi proizvodnju, skladištenje i transport amonijaka u Europu i Japan. Industrija bi u suradnji sa središnjom vladom i državnim vladama trebala težiti uspostavi velike proizvodnje zelenog vodika i proizvodnih jedinica za elektrolizere te transformirati Indiju u zemlju neto izvoznicu energije u desetljeću koje slijedi.

Kao što je premijer **Narendra Modi** vizualizirao – zeleni je vodik budućnost svijeta, gorivo koje ne samo što će pomoći Indiji da postigne nov napredak na polju energetskej samopouzdanja već će također postati nova inspiracija za tranziciju čiste energije u cijelom svijetu. ■

OD INDIJE DO HRVATSKE

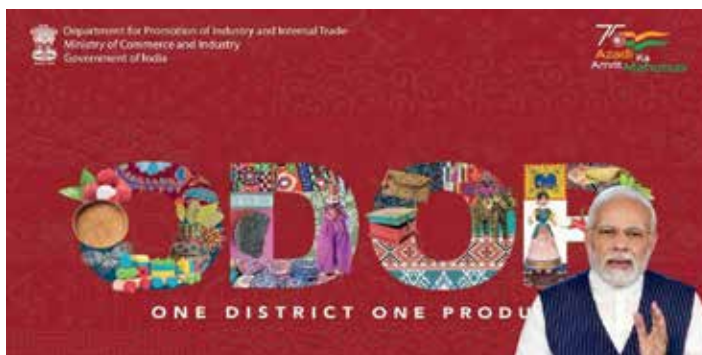
Indijski obrtnici udaljeni su samo jedan klik od ostatka svijeta

Od 2018. više od tisuću proizvoda iz 765 indijskih okruga sada je dio inicijative 'Jedan okrug, jedan proizvod', ekosustava koji povezuje najbolje indijske obrtnike i autohtone proizvođače s kupcima iz svih krajeva svijeta, ostvarujući pogodnosti u nabavi i marketingu

piše **DEEPAK BAGLA**,

direktor agencije Invest India, koji je sudjelovao i na Liderovoj konferenciji 'Dan velikih planova' u rujnu 2022.

alne stvarnosti (VR) kako bi gledateljima pružio impresivno iskustvo cijelog putovanja kroz različite faze izrade proizvoda, uključujući priču obrtnika i pogled od 360 stupnjeva na više od pedeset indijskih tradicionalnih umjetničkih i obrtničkih proizvoda na daljinu na globalnoj platformi tijekom Svjetskoga gospodarskog foruma (2023.). Ti proizvodi prikazat će pravi doživljaj indijskog duha!

Mahatma Gandhi imao je san da će svako selo u Indiji postati vlastito gospodarsko središte, samodostatno i snažno. Premijer **Narendra Modi** ostvaruje taj san s pomoću inicijative 'Jedan okrug, jedan proizvod' (*One District One Product – Districts as Export Hubs* (ODOP-DEH)) u kojoj se jedinstvenim proizvodima iz svakog okruga pridaje posebna pozornost, ne samo u Indiji već i diljem svijeta. Izvozni proizvodi imaju oznaku nacionalnog blaga Indije. Od 2018. više od 1000 proizvoda iz 765 okruga sada je dio ekosustava ODOP-DEH-a koji povezuje najbolje indijske obrtnike i autohtone proizvođače s kupcima iz svih krajeva svijeta, ostvarujući pogodnosti u nabavi i marketingu.

Vladina potpora

Među jedinstvenim su proizvodima koje slavimo u sklopu te inicijative raskošni mango iz regije Navsari u Gujaratu, kava *arabica* iz Chikkamagalurua u saveznoj državi Karnataka, metalni zanat od zvona iz područja Barpeta u Assamu te svjetski poznata pašmina *ladakh*,

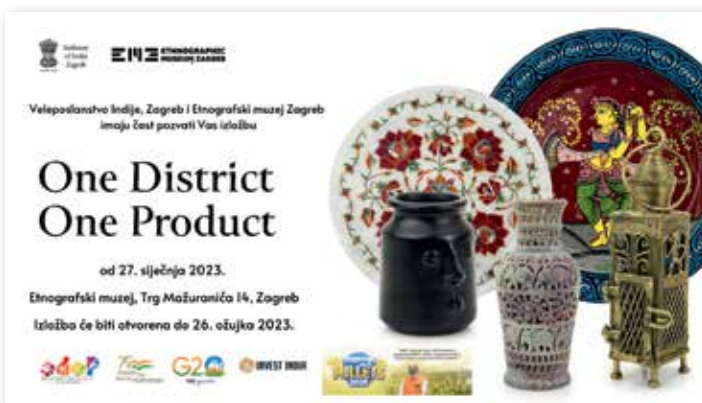
najfinija vuna na svijetu. Vlada Republike Indije također pruža potporu za razvoj proizvoda, poboljšanje prodaje i podizanje svijesti boljim razumijevanjem potreba kupaca i tržišnih prilika. Inicijativa okuplja različita Vladina ministarstva i odjele kako bi se osigurala njihova održivost i relevantnost u suvremenom gospodarstvu. Kako bi podupro Vladine napore u razvoju i promi-

canju lokalne umjetnosti i obrta, tim ODOP-DEH-a u investicijskoj agenciji Invest India vodio je e-trgovinu i radionice dizajna i pakiranja da bi povećao mogućnosti zarade za obrtnike, poljoprivrednike i poduzetnike poboljšanjem veza s nacionalnim i međunarodnim tržištima. Prvi put u povijesti tim ODOP-DEH-a također pokreće izložbu proširene stvarnosti (AR) i virtu-

Suradnja s Hrvatskom

Hrvatska je među više od 35 zemalja koje su iskazale interes za proizvode ODOP-DEH-a. Jedinstvena zbirka proizvoda uključuje plavu keramiku iz Jaipura, Rajasthan; *papier-mâché* (tehnika modeliranja papirom namočenim u ljepilo) iz Srinagara, Jammu & Kashmir; lutke Channapatna iz Ramnagare, Karnataka; i umjetnine Bidriware iz Bidara, Karnataka. Neizmjereno sam ponosan vidjeti indijske proizvode izložene u Etnografskom muzeju u Zagrebu jer se ljudi sada mogu bliže upoznati s bogatom indijskom kulturom i nasljeđem.

Ova prestižna izložba prva je u nizu od drugih važnih prekretnica koje inicijativa ODOP-DEH ostvaruje i bit će ključna u ostvarenju vizije premijera Narendre Modija, u inicijativi za jači razvoj lokalnih proizvođača izlaganjem jedinstvenih proizvoda iz Indije u Hrvatskoj i drugim zemljama diljem svijeta. Izložba je radosna suradnja između naše dvije velike zemlje, i nema sumnje kako će naši hrvatski prijatelji zahvaljujući njoj iskusiti malo Indije u svojim životima i domovima. ■

POZIV NA IZLOŽBU

Veleposlanstvo Indije u RH i zagrebački Etnografski muzej imaju čast pozvati vas na izložbu 'Jedan okrug, jedan proizvod' (One District One Product – ODOP) koja će biti otvorena od 27. siječnja 2023. u Etnografskome muzeju u Zagrebu, Trg Mažuranića 14

Indija nudi najveći doprinos globalnom rastu u idućem desetljeću

U povodu proslave 74. Dana Republike Indije donosimo priču o Indiji, koja je bila u središtu pozornosti na upravo održanome Svjetskome ekonomskom forumu u Davosu

Nakon što je prije nekoliko dana svijet obišla vijest o tome kako je Indija postala najmnogoljudnija država svijeta, na godišnjem sastanku Svjetskoga ekonomskog foruma (WEF) u Davosu sve su oči bile uprte u predstavnike toga brzorastućega azijskoga gospodarstva i najveće svjetske demokracije.

Globalni čelnici i ugledni ekonomisti u Davosu su hvalili snažnu sposobnost Indije da privuče globalna ulaganja zbog uzburkanih opskrbnih lanaca, a poznati ekonomist **Kenneth Rogoff** rekao je da će indijsko gospodarstvo nadmašiti 'svoje kolege u nastajanju'.

Visoki rast, umjerena inflacija

Na panelu koji se bavio temom indijskog puta prema gospodarstvu vrijednom 10 trilijuna dolara **Ashwini Vaishnaw**, ministar koji nadzire željeznice, komunikacije, elektroniku i informacijsku tehnologiju, istaknuo je četiri ključna čimbenika koja će donijeti promjenu: osiguravanje otpornoga gospodarstva uza stalnu stopu rasta od šest do osam posto, privlačenje velikog broja

sudionika opskrbnog lanca uz korištenje lokalnih mogućnosti istraživanja i razvoja te

digitalnu transformaciju i energetske tranziciju. Upravo je potonja ujedno glavni prioritet indijskog predsjedanja G20.

Brza digitalizacija

Također, digitalna javna infrastruktura i njezino prihvaćanje među građanima daju Indiji jedinstvenu konkurentsku prednost ne samo zbog smanjenja troškova poslovanja već i zbog formalizacije gospodarstva i potpore financijskoj uključenosti te stvaranja novih poslovnih prilika. *Startupovi* su znatno porasli u posljednjih šest godina, a Indija je postala treći najveći ekosustav za takve tvrtke u svijetu. Tijekom protekle četiri godine (od fiskalne godine 2017. do 2018.) znan je godišnji porast broja tvrtki jednoroga. Tako ih je u kolovozu 2022. u Indiji bilo ukupno 107.

Dodajmo još kako se očekuje da će Indija u ovoj godini ostvariti najbolje rezultate od svih velikih gospodarstava. Svjetska banka procjenjuje njezin rast na 6,6 posto, a uspije li zadržati svoj zamah, 2026. prestići će Njemačku kao četvrto najveće svjetsko gospodarstvo, 2032. trebala bi zauzeti treće mjesto, a do 2035. trebala bi postati tek treća zemlja s BDP-om od 10 trilijuna dolara, procjena

je i londonskoga Centra za ekonomsku i poslovna istraživanja.

IZVJEŠĆE KONZULTANTSKE KUĆE E&Y

Ključni naglasci

• Indija je 2022. proslavila 75-godišnjicu svoje neovisnosti. Prekretnice poput ovih ne samo što daju priliku za slavljenje postignuća iz prošlosti već su i prilika za osmišljavanje strateškog razvoja zemlje. Vlada je postavila cilj da Indija do 2047. stane uz bok 'razvijenim' svjetskim gospodarstvima.

• Ubrzani tempo gospodarskih reformi u posljednjih nekoliko godina u domenama fiskalne, digitalne, fizičke infrastrukture i socijalne uključenosti usmjerio je Indiju prema većem i održivijem rastu. To, zajedno s najvećim, najširim i najdubljim bazenom radne snage u svijetu, s relativno neelastičnim tržištem rada, pruža mogućnosti za poboljšanje produktivnosti kako bi se ubrzao rast plaća. To povećava globalnu konkurentnost poduzeća koja posluju u Indiji.

• Indija ima priliku postati 'svjetski ured' za korporacije, a digitalna javna infrastruktura i njezino prihvaćanje među ljudima daju Indiji jedinstvenu konkurentsku prednost zbog smanjenih troškova poslovanja i stvaranja novih poslovnih prilika.

• Interes tvrtki novog doba u tehnološkim i drugim sektorima na pozadini digitalizacije i snažne dostupnosti kapitala bio bi ključan za postizanje uključivog rasta indijskoga gospodarstva.

• Šesterostruki rast dohotka po stanovniku do 2047. za više od 1,7 milijardi Indijaca pokrenuo bi neviđeni potrošački procvat.

• Konzultantska tvrtka EY nada se kako će Indija premašiti njihove projekcije rasta, s jednakim i snažnim fokusom na pružanje uključivih i pravednih prilika i pristupa obrazovanju, vještina i boljem zdravlju, pokrivajući sve dijelove stanovništva, uključujući žene i ekonomski i socijalno ugroženo stanovništvo.

U izvješću tvrtke E&Y spominju se ključni pokretači rasta koji će utjecati na sektore diljem indijskoga gospodarstva

Madhya Pradesh: FUTURISTIČKI CENTAR INDIJE

Druga po veličini indijska država postaje sve traženije investicijsko odredište. BDP Madhya Pradesha porastao je za 19,74 posto 2022., a od 2014. redovito je i u vrhu rang-lista prema lakoći poslovanja

Madhya Pradesh, također poznat kao 'srce Indije', postaje sve važnije središte ulaganja i indijskoga gospodarskog rasta. Ta višemilijunska država bogata je prirodnim resursima i središte je raznih industrija, uključujući poljoprivredu i preradu hrane, farmaceutsku industriju, proizvodnju automobila, ali i obnovljive energije.

Zahvaljujući brojnoj tehničkoj i kvalificiranoj radnoj snazi, središnjem položaju i lakom pristupu glavnim tržištima i važnim gradovima kao što su New Delhi, Mumbai, Ahmedabad, Hyderabad i Kolkata nije čudno što ta indijska država postaje sve popularnijom u investitorskim krugovima. Osim strateškog položaja, važno je istaknuti i znatna ulaganja državne uprave u infrastrukturu, ali i osiguravanje raznih poticaja u sklopu industrijske politike. Vlada je posljednjih godina provela i niz reformi kako bi tvrtkama olakšala poslovanje u Indiji te poduzela važne korake za poboljšanje infrastrukture i gospodarske konkurentnosti zemlje.

Indore kao pozitivan primjer

'Invest Madhya Pradesh Global Investors Summit 2023', održan u Indoreu, gradu koji se ponosi epitetima najčišćega i najpametnijega grada u zemlji, dodatno je istaknuo investicijski potencijal te savezne države. Indore, jedno od vodećih obrazovnih središta u Indiji, savršen je primjer potencijala ra-

Sredinom siječnja održan je 'Invest Madhya Pradesh Global Investors Summit 2023'. Na njemu se raspravljalo o ulagačkim mogućnostima i budućem razvoju te savezne države

stućega gospodarstva Madhya Pradesha. Kao obrazovno središte s institucijama poput Indijskog instituta za menadžment (IIM) i Indijskog instituta za tehnologiju (IIT) postao je glavni igrač u IT sektoru. Uspjeh grada kao komercijalnog središta tako dodatno naglašava potencijal te države za rast u tehnološkom sektoru.

Mogućnosti ulaganja

Kako se svjetsko gospodarstvo nastavlja razvijati i mijenjati, Indija će, vjerojatno, igrati sve važniju ulogu u oblikovanju budućnosti globalnoga gospodarstva. Madhya Pradesh investicijsko je odredište koje nudi goleme mogućnosti za

ulagače u raznim sektorima, uključujući poljoprivredu i preradu hrane, automobilsku industriju, farmaceutsku proizvodnju, tekstilnu industriju i mnoge druge. S bogatom poviješću i kulturom ta indijska država spremna je za daljnji gospodarski rast, i to osiguravanjem izvrsnoga poslovnog ekosustava za ulagače. ■

Više informacija: www.investmp.in

Madhya Pradesh u brojevima

- Površina: 308.244 km
- Stanovništvo: 84,516.000
- BDP: 126,4 milijarde USD

VLADA MADHYA PRADESHA

Koraci za promicanje poslovanja i ulaganja u sklopu sektorskih politika i poticaja

- **Inicijativa za promidžbu industrije iz 2014. godine:** osigurava strateški plan kombinacijom fiskalnih i nefiskalnih intervencija.
- **MP-ova inicijativa za promidžbu filmskog turizma iz 2020. godine:** njezin je cilj razviti državu kao središte filmske industrije.
- **MP-ova inicijativa za startupove iz 2022. godine:** cilj je postići stopostotnu stopu rasta u broju registriranih *startupova*.

Izjave vodećih indijskih industrijalaca

Puneet Chhatwal, The Indian Hotels Company Ltd., direktor:

– Savezna država Madhya Pradesh u središtu je svih događaja na Indijskom potkontinentu. Naša tvrtka nada se da će nastaviti rasti zajedno s njom u godinama koje dolaze.

Kris Gopalakrishnan, Infosys & Axilor Ventures, suosnivač:

– Madhya Pradesh bit će jedan od glavnih pokretača rasta Indije u sljedećih 25 godina.

Sanjiv Puri, ITC Ltd., predsjednik i generalni direktor:

– MP ima sve: progresivnu putanju, produktivan angažman i održivi rast.

Ashok Wadhawan, Adani Space & Defence, predsjednik:

– Svoju priču započeli smo izradom pištolja i male opreme u Gwalioru u državi Madhya Pradeshu, a sada smo se proširili na artiljerijsko oružje, opremu za gašenje požara i mnoge druge proizvode.

Godišnji proračun indijske vlade upućuje na put održivog rasta

Indija ima mnogo prednosti koje će osigurati njezin put do pozicije trećega gospodarstva svijeta: brojno mlado stanovništvo, jačanje urbanih središta, ubrzana digitalizacija i dekarbonizacija, ulaganja u infrastrukturu samo su neka od njih. No Vlada je svjesna da ambiciozni planovi zahtijevaju njezinu potporu

Indijsko gospodarstvo spremno je postati treće najveće gospodarstvo na svijetu do kraja desetljeća. Četiri će ključna trenda vjerojatno obilježiti iduće desetljeće. Prvo, Indija bi mogla imati više od 500 milijuna ljudi koji će živjeti u urbanim područjima do 2050. Drugo, podaci istraživanja pokazuju da u Indiji prvi put ima više žena nego muškaraca, što dodatno jača njezinu demografsku dividendu. Treće, digitalizacija je ubrzala cijeli svijet. Četvrto, imperativ dekarbonizacije koja će se i dalje ubrzavati.

Napokon, zbog sve većih geopolitičkih i trgovinskih napetosti vidimo sve jači trend prema deglobalizaciji. Indija je dobro pozicionirana usred ovoga globalnog odljeva. U svijetu koji stari Indija je među najmlađima. Uz postojanu digitalnu javnu infrastrukturu spremna je iskoristiti prednosti digitalizacije, ali i svjesna je trenutačne situacije u svijetu u kojoj su poremećeni opskrbeni lanci i vidljive trgovinske napetosti. Budući da se niz zemalja suočava s mnogim izazovima u dekarbonizaciji, Indija je iznimno važna zemlja u borbi protiv klimatskih promjena.

Potporna digitalizaciji

Treće, indijska digitalizacija i tehnološki napredak znače da ona sada generira goleme količine podataka. Na primjer, s pomoću GST-a gotovo 25 milijuna računa eWay na dan generirano je u prosincu 2022. Ujedinjeno sučelje plaćanja (UPI) obrađuje milijune plaćanja svaki dan. S pomoću aplikacije za cijepljenje CoWin Indija je distribuirala više od dvije milijarde doza cjepiva. Od digitalizacije upravljanja također se stvaraju goleme količine administrativnih podataka, i to u stvarnom vremenu. Digitalne tehnologije kao što

su umjetna inteligencija i strojno učenje (AI-ML) sada su došle u prvi plan kako bi Indiji omogućile tehnološki preskok. Uz dostupne podatke i tehnologiju ovo je prikladno vrijeme da se javna politika potkrijepljena dokazima podigne na višu razinu, a to neće biti moguće bez efikasna proračuna. Najavljena su tri centra izvrsnosti (CoE) za umjetnu inteligenciju (AI) zajedno s nacionalnom politikom upravljanja podacima. Inicijative će, bez sumnje, učiniti Indiju zemljom inteligentnom za podatke.

Godina prosa 2023.

Kao dio ukupnoga državnog zaduživanja na tržištu 2022. – 2023. izdat će se državne zelene obveznice za mobilizaciju resursa za zelenu infrastrukturu. Prihodi će se raspore-

Godišnji proračun, predstavljen u indijskom parlamentu 1. veljače 2023. za financijsku godinu od travnja 2023. do ožujka 2024., uzeo je u obzir sljedeće trendove koji oblikuju Indiju i otkrivaju njezine transformativne strategije

diti u projekte javnog sektora koji pomažu u smanjenju ugljikova intenziteta gospodarstva. U Unijinu proračunu za 2023. – 2024. istaknuta je važnost krupnih žitarica ili prosa kao načina održivog uzgoja koji može povećati prihod malih poljoprivrednika u sušnim regijama, osim što osigurava hranu i prehrambenu sigurnost na globalnoj razini. Prosa je stoljećima sastavni dio indijske prehrane. Osim što pruža mnogo zdravstvenih dobrobiti, također je korisan za okoliš zbog niske potrebe za vodom i unosom. Ujedinjeni narodi su 2023. proglasili Međunarodnom godinom prosa na za-

htjev Vlade Indije kako bi podigli svijest i povećali proizvodnju i potrošnju prosa.

Ekonomsko istraživanje iz 2023. pokazalo je da je Indija odgovorna za proizvodnju 80 posto azijske i 20 posto svjetske proizvodnje prosa. U proračunu središnje indijske vlade za 2023. – 2024. istaknuto je da će Indija postati globalno središte za prehrambenu inicijativu 'Shree Anna Research', Indijski institut za istraživanje prosa u Hyderabadu pretvorit će se u centar izvrsnosti za razmjenu najboljih praksi, istraživanja i tehnologije na međunarodnoj razini. ■

PRIČA O USPJEHU GUJARATA

Kako je indijska savezna država postala magnet za ulaganja

Gujarat, država smještena u zapadnoj Indiji, posljednjih je godina postao glavno odredište domaćih i stranih ulagača. Zbog postojane infrastrukture, politika prilagođenih ulagačima i kvalificirane radne snage ondje su tijekom 2022. godine najavljene ulagačke obveze u iznosu od 48 milijardi dolara

Dream City trebao bi postati međunarodno središte trgovine dijamantima

Gujarat je indijska država s najdužom obalom i u njoj su smještene ukupno 42 luke koje obrađuju 40 posto ukupnog indijskog tereta

Smještena uz zapadnu obalu Indije, savezna država Gujarat ističe se čak 1600 kilometara dugom obalom, najdužom u državi. Također, s oko 20 posto pridonosi indijskoj industrijskoj proizvodnji i robnom izvozu, a njezine luke obrađuju oko 40 posto ukupnog indijskog tereta.

Središte farmaceutske industrije

Farmaceutska industrija Gujarata uvelike pridonosi državnom gospodarstvu čineći trećinu cjelokupne indijske farmaceutske proizvodnje unatoč tomu što ta savezna država pokriva samo šest posto indijskoga teritorija. Ondje se proizvodi širok raspon lijekova, a velika pažnja posvećena je i istraživanju i razvoju novih farmaceutskih proizvoda.

Upravo je Gujarat bio na čelu borbe tijekom pandemije koronavirusa, kad su farmaceutske tvrtke te savezne države imale važnu ulogu u proizvodnji osnovnih lijekova i medicinske opreme te razvoju cjepiva i tretmana za bolest koju je taj virus prouzročio. Državna vlada podupire farmaceutsku industriju pružajući razne poticaje kao što su porezne olakšice, subvencije i druge pogodnosti za poticanje ulaganja u sektor, a uspostavljeni su i razni farmaceutski parkovi i klasteri kako bi se osiguralo pogodno okruženje za rast industrije.

Gujarat je također velika poljoprivredna sila, s više od 50 posto teritorija koji se smatra neto

KLJUČNI PODACI

Zašto je Gujarat važan

- Gujarat posljednjih godina privlači velika izravna strana ulaganja (FDI). Između listopada 2019. i rujna 2022. država je privukla izravna strana ulaganja u ukupnom iznosu od 30,6 milijardi USD.
- Gujarat ima 42 luke koje obrađuju 40 posto ukupnog indijskog tereta, zbog čega je važan sudionik međunarodne trgovine.
- Bruto državni domaći proizvod (GSDP) Gujarata dosegao je 260 milijardi američkih dolara 2022. i pokazao godišnju stopu rasta od sedam posto te se očekuje da će dosegnuti 280 milijardi američkih dolara ove godine.

U prehrambenoj industriji Gujarata više je od 30.000 tvrtki

obrađivom površinom. Ondje se uzgajaju pamuk, kikiriki, datulje, šećerna trska, mlijeko, mliječni i mnogi drugi prehrambeni proizvodi.

Ključni čimbenici rasta

U cijeloj saveznoj državi aktivno je oko 30.000 jedinica za preradu hrane, 560 jedinica za hlađenje te 1200 jedinica za preradu ribe, zbog čega je važan izvoznik prerađene hrane.

Tijekom 2018. i 2019. država je izvezla prerađenu hranu u vrijednosti većoj od 5,14 milijardi američkih dolara, a njezin udio u ukupnoj prerađenoj hrani i mliječnim proizvodima izvezenim iz Indije povećao se s 22 posto 2012. – 2013. na 28,62 posto 2018. – 2019.

Centar trgovine dijamantima

Osim što ima snažnu farmaceutsku i prehrambenu industriju, Gujarat je lider u indijskoj industriji dijamanta. Očekuje se da će razvoj projekta 'Diamond Research and Mercantile (DREAM) City' u blizini okruga Surat dodatno potaknuti državnu industriju dijamanta osnivanjem Međunarodnog centra za trgovinu dijamantima i Burze dijamanta. Na projektu se radi već neko vrijeme i očekuje se da će njegovim završetkom biti otvorene tisuće radnih mjesta. Projekt 'DREAM City' dio je Vladina ambicioznog plana čiji je cilj da Indija postane globalno središte dijamanta, a s razlogom se očekuje i da će znatno unaprijediti indijsku industriju dijamanta. ■

MAHARASHTRA:

Poslovna i industrijska sila Indije

Maharashtra, indijska savezna država smještena na zapadnoj obali, treća je po veličini država u zemlji i zauzima otprilike 9,4% ukupne površine Indije. Poznata je po dinamičnom poslovnom okruženju, snažnoj industriji te izvrsnoj povezanosti s nacionalnim i međunarodnim tržištima

Maharashtra je dom velikih automobilskih centara kao što su Pune, Nashik, Aurangabad i Nagpur

Tekstilni parkovi u Maharashtri imaju velik utjecaj na njezinu poziciju lidera u proizvodnji i izvozu tekstila

Maharashtra je dobro povezana sa svim većim tržištima putem pet međunarodnih i 13 državnih zračnih luka, kao i 720 kilometara dugom obalom s 55 brodskih luka, što je čini ključnim igračem u međunarodnoj trgovini. Maharashtra se ponosi i izvoznim brojevima. Njezin udio u ukupnom indijskom izvozu iznosi rekordnih 20 posto, a važno je istaknuti i da je među najboljima i prema izravnim stranim ulaganjima pa je u razdoblju od listopada 2019. do ožujka 2022. privukla čak 39,16 milijardi američkih dolara ulaganja.

Tekstilna politika Maharashtra

Maharashtra je vodeći proizvođač različitih vlakana, uključujući pamuk, svilu i bambus, što je pridonijelo rastu tekstilne i odjevne industrije u državi. Taj je sektor danas drugi najveći generator radnih mjesta u Maharashtri te čini 12 posto ukupne indijske proizvodnje u tom sektoru te 16 posto u izvozu. Kako bi dodatno poboljšala produktivnost i konkurentnost, država je otvorila ukupno 14 privatnih i 10 državnih tekstilnih parkova s *plug-and-play* objektima, a uz to nedavno je pokrenuta i nova tekstilna politika koja nudi razne poticaje u obliku subvencija za nadogradnju, subvencija kamata i poreznih izuzeća, a sve s ciljem privlačenja 5,6 milijardi američkih dolara vrijednih ulaganja i otvaranja ukupno milijun radnih mjesta do kraja 2023. godine. Automobilska industrija i industrija autodije-

lova također su ključno područje i čine 20 posto ukupne indijske proizvodnje te 25 posto ukupnog izvoza Indije u tom sektoru.

Središte indijske autoindustrije

Maharashtra je dom velikih automobilskih centara kao što su Pune, Nashik, Aurangabad i Na-

KLJUČNE ČINJENICE O MAHARASHTRI

- ima jedan od najviših prihoda po glavi stanovnika u Indiji (2900 USD u 2019. – 20.) i čini 15 posto industrijske proizvodnje u Indiji
- rangirana je kao broj jedan u Indeksu potencijala za izvoz u 2020., čineći 20 posto indijskog izvoza
- država je privukla više od 39,16 milijardi američkih dolara izravnih stranih ulaganja od listopada 2019. do ožujka 2022.

Mumbai je financijski centar Indije i glavni grad Maharashtra

gpur. Pune je najveće automobilsko središte Indije, s više od 4000 proizvodnih jedinica samo u regiji Pimpri-Chinchwad te je dom velikih tvrtki kao što su Bajaj Auto, Daimler Chrysler i Tata Motors. Važno je naglasiti i da vlada Maharashtra trenutno dovršava politiku poticanja proizvodnje električnih vozila. Cilj je tako u idućih tri do pet godina proizvesti 100.000 električnih vozila na godinu, a poticaji bi mogli uključivati 15 posto subvencije kupcima, za koje se očekuje da će potaknuti potražnju, te povrat poreza na dobra i usluge proizvođačima.

Glavni u elektroničkoj proizvodnji

Sektor za dizajn i proizvodnju elektroničkih sustava (ESDM) Maharashtra također čini 20 posto ukupne indijske proizvodnje u tom sektoru i 18 posto izvoza. Država ima tri elektronička proizvodna klastera (EMC) u Puneu, Aurangabadu i Navi Mumbaiju, s pripadajućim objektima za istraživanje i razvoj i testiranje. Talegaon i Khed u okrugu Pune dobro su poznata ESDM čvorišta u državi i imaju lokacijsku prednost izvrsne povezanosti s dvjema najvećim indijskim lukama – Mumbai i JNPT. Ta središta zadovoljavaju potražnju za elektroničkom robom iz raznih industrija, uključujući automobilsku, telekomunikacijsku, potrošačku elektroniku i obranu. Uz vladino nastojanje za digitalizacijom i sve veću potražnju za elektroničkim proizvodima, ESDM industrija u Maharashtri znatno će rasti u nadolazećim godinama. ■

PROMO

Hyderabad & Bengaluru: Inovacijske prijestolnice Indije

Indijski ekosustav startupova već godinama strelovito raste, pa tako ni 2022. nije bila iznimka. Čak 24 startupa dobila su status jednoroga, čime se njihov ukupni broj popeo na sto, a Indija je postala treće najveće startup-gospodarstvo na svijetu. Jedan od trinaest jednoroga u svijetu dolazi iz Indije

Ljetos je u Hyderabadu otvoren T-Hub 2.0 – najveći svjetski inovacijski kampus. Ima ukupnu izgrađenu površinu od 54.133 m², što ga čini pet puta većim od prve faze T-Huba uspostavljenoga 2005. godine te može primiti oko 4000 startupova. Cilj T-Huba jest osposobiti sljedeću generaciju startupova koji će jednoga dana biti stupovi indijskoga gospodarstva, istodobno jačajući njihov poduzetnički duh i donoseći globalno priznanje Telangani i Indiji. Tako je u planu ostvariti pozitivan utjecaj na najmanje 20.000 startupova različitim programskim intervencijama u sljedećih pet godina.

HITEC City stvoren je za poticanje IT-a, inženjerstva, zdravstvene informatike i bioinformatike u Hyderabadu

Infosysov je kampus u Bengaluruu poput samodostatna grada za više od 30.000 zaposlenika

Proteklih nekoliko godina indijski ekosustav *startupova* znatno raste, a južno-indijski gradovi Bengaluru i Hyderabad u tome igraju ključnu ulogu. Bengaluru, glavni grad Karnatake, poznat je i kao 'Silicijska dolina Indije' zbog svojeg statusa vodećeg izvoznika IT usluga. U njemu živi 12,76 milijuna ljudi, četvrti je indijski grad prema broju stanovnika i dom više od 43 jednoroga. Ima BDP od 110 milijardi američkih dolara, a ujedno sudjeluje s više od 87 posto u ukupnom BDP-u Karnatake. Zaslužan je i za najveći dio (od 34% do 40%) ukupnoga indijskog IT izvoza. Iza uspjeha Bengaluruu mnoge su infrastrukturne prednosti, kao i porezne olakšice za tvrtke, što ga je učinilo omiljenim mjestom

stranih ulagača, multinacionalnih tvrtki i indijskih konglomerata.

Infrastrukturne prednosti

Tako danas 80% vodećih globalnih IT tvrtki ima svoje urede u Bengaluruu, a među njima su Google, Adobe, Infosys, Amazon, Oracle, IBM i mnoge druge.

Uz infrastrukturu i porezne olakšice važnu ulogu u privlačenju tvrtki ima i uspostava velikog broja posebnih gospodarskih zona i softverskih parkova te bogatstvo kvalificirane radne snage. Bengaluru je trenutno dom više od milijun i pol IT stručnjaka, a očekuje se da bi taj broj u bliskoj budućnosti mogao dosegnuti čak osam milijuna.

Iako Bengaluru prednjači prema broju tehnoloških *startupova* u Indiji, u stopu ga prati Hyderabad.

IT grad HITEC City

Taj je grad još sredinom 90-ih godina 20. stoljeća započeo transformaciju i danas je poznat kao financijska i tehnološka prijestolnica Telangane. Rast IT sektora u Hyderabadu potaknut je stabilnom političkom klimom u gradu, učinkovitom IT infrastrukturom, obiljem jeftine radne snage i snažnom potporom vlade. Zato neprestano raste broj multinacionalnih IT divova, poput Applea, Microsofta, Amazona, Googlea, Accenturea i drugih, koji otvaraju urede u Hyderabadu.

Aktivno se provode i opsežna ulaganja u gradsku digitalnu infrastrukturu kako bi se potaknula gradnja mnogih kampusa za smještaj niza tvrtki koje omogućavaju daljnji rast IT sektora. Jedan je od njih HITEC City – grad unutar grada koji nudi integrirane infrastrukturne objekte kao što su uredski prostori, proizvodna područja, dvorane, stambeni objekti za zaposlenike i trgovački kompleksi. ■

Bengaluru

- Četvrti grad prema broju stanovnika u Indiji
- stanovništvo: 12,76 milijuna
- IT zaposlenici: 1,5 milijuna

Hyderabad

- Šesti grad prema broju stanovnika u Indiji
- stanovništvo: 10,26 milijuna
- IT zaposlenici: 780.000

INDIJSKI MEDICINSKI TURIZAM

Pristupačna zdravstvena skrb privlači milijune pacijenata diljem svijeta

Putovanje pacijenata u druge zemlje kako bi dobili medicinski tretman niže cijene, bolje kvalitete ili podvrgnuli se nekom postupku postao je brzorastući globalni fenomen. Među popularnim destinacijama posljednjih se godina ističe Indija, čiji je medicinski turizam sredinom 2020. vrijedio devet milijardi dolara te je na desetom mjestu prema Globalnom indeksu medicinskog turizma

Goa, New Delhi, Mumbai, Ahmedabad, Chennai i Kerala smatraju se najboljim mjestima za uživanje u tretmanima pomlađivanja među indijskim wellness i medicinskim turističkim centrima

Skupi medicinski postupci često su znatno povoljniji u Indiji

Svake godine oko dva milijuna pacijenata posjeti Indiju zbog različitih medicinskih tretmana, a nedavnim pokretanjem vladine inicijative 'Heal in India' predviđa se da će vrijednost sektora narasti na 13 milijardi američkih dolara do 2026. godine. Ključna prednost Indije je cijena po kojoj može pružiti svjetsku kvalitetu zdravstvene skrbi. Primjerice, skupi medicinski postupci u Indiji obavljaju se po znatno nižim cijenama.

Tako operacija zamjene kuka u SAD-u stoji i više od 40.000 dolara, a u Indiji može stajati oko 10.000 dolara. Osim toga, Indija ima veliki broj visokokvalificiranih liječnika i medicinskog osoblja koji su stekli globalno priznanje za svoju stručnost. Istodobno, indijske bolnice opremljene su najmodernijim uređajima i tehnologijama koje mogu zadovoljiti sve zahtjeve složenih medicinskih postupaka, a dodatni su plus minimalne liste čekanja.

Inicijativa 'Heal in India'

Inicijativa 'Heal in India', pokrenuta prošlog ljeta, ima za cilj Indiju učiniti globalnim središtem medicinskog i wellness-turizma. U sklopu inicijative otvorena je specijalna web-stranica koja pomaže strancima u pronal-

ženju bolnica i medicinskih tretmana diljem Indije. Sadrži i baze podataka o zdravstvenim radnicima, uključujući liječnike, medicinske sestre i farmaceute, a uključuje i odjeljak u kojem oni sami mogu navesti zemlju u kojoj žele pružati svoje usluge. Upravo slanjem liječnika u inozemstvo Indija je znatno diverzificirala svoje medicine usluge. AYUSH, što je pokratak za ajurvedu, jogu, naturopatiju,

ZAŠTO INDIJA

- Troškovi liječenja u Indiji su 2 – 3 puta niži u usporedbi s većinom svijeta
- Indijski liječnici imaju visokokvalitetnu medicinsku obuku i tečno govore engleski
- 10. mjesto prema Indeksu medicinskog turizma
- 12. mjesto na listi 20 najboljih tržišta wellness-turizma na globalnoj razini

unani, *siddhu* i homeopatiju, tradicionalni je sustav medicine s dugom poviješću u Indiji.

Uspon tradicionalne medicine

Posljednjih godina AYUSH je stekao popularnost u Indiji i inozemstvu, a proizvodnja povezanih lijekova, dodataka prehrani i kozmetike zabilježila je veliki rast tijekom godina – s manje od tri milijarde dolara prije 2014. na više od 18 milijardi dolara danas. Za podršku i promicanje AYUSH-a Indija ima čak i zasebno ministarstvo posvećeno tim alternativnim medicinskim sustavima. Također, vlada je uvela nekoliko inicijativa, uključujući oznaku AYUSH i vizu za AYUSH, s ciljem promicanja autentičnosti i pristupačnosti AYUSH proizvoda i tradicionalnih tretmana.

Rastuća potražnja

Uz očekivani porast potražnje za zdravstvenom skrbi, Indija ima veliku priliku da privuče medicinske turiste iz Europe i Amerike. Vladina želja da Indiju etablira kao središte medicinskog turizma, zajedno s rastućom potražnjom, može pozicionirati Indiju kao preferiranu destinaciju značajnog broja pacijenata u nadolazećim godinama. ■

INDIJSKA TEHNOLOŠKA INDUSTRIJA

Do 2030. mogla bi vrijediti 500 milijardi dolara

Indija, zemlja koja je od desetoga najvećega gospodarstva prije deset godina prerasla u peto najveće gospodarstvo danas, trenutačno predsjedava prestižnom skupinom G20, a, unatoč brojnim makroekonomskim i geopolitičkim izazovima posljednjih godina, indijski tehnološki sektor i dalje snažno raste

Prema nedavno objavljenom izvješću NASSCOM-a, indijska tehnološka industrija trebala bi nastaviti svoj dvoznamenkasti rast i u financijskoj 2023. godini. Izvješće procjenjuje da će nadmašiti 245 milijardi američkih dolara vrijednosti, što je rast od 19 milijardi američkih dolara u odnosu na prošlu godinu.

Najbrže rastuće grane

Očekuje se da će rast obuhvatiti brojne podsektore, uključujući IT usluge, BPM, softverske proizvode, ER&D i ostalo, čime bi se trebalo stvoriti 290.000 novih radnih mjesta. Važno je napomenuti i da digitalne tehnologije bilježe sve veći udio u ukupnim prihodima od tehnoloških usluga.

S 26 – 28 posto u financijskoj 2020. godini, udio digitalne tehnologije skočio je na 32 – 34 posto u financijskoj 2023., a analitika, usluge u oblaku i kibernetička sigurnost su najbrže rastuće grane.

Fokus na inovacijama

Zanimljivo je da je od 2010. godine 60 posto od ukupno 266.000 prijavljenih tehnoloških patenata u Indiji bilo u domeni tehnologija u nastajanju, a samo prošle godine takvi su patenti činili čak 73 posto svih tehnoloških patenata, što jasno naglašava predanost zemlje inovacijama i tehnološkom vodstvu. Indijski tehnološki *startupovi* također bilježe snažan rast, a samo u 2022. nastalo je više od 13.000 novih *startupova*, dok su 23 dostigla status jednoroga.

Indijska predanost naprednim tehnologijama i inovacijama trebala bi omogućiti snažan rast u idućem razdoblju. Potaknuta politikama usmjerenim prema budućnosti, snažnim upravljanjem, digitalnim povjerenjem i talentom, tehnološka industrija u Indiji na dobrom je putu ubrzanja rasta na čak 500 milijardi dolara vrijednosti do 2030. godine, predviđa se u izvješću. ■

Indija je već treću godinu zaredom najbrže rastuće veliko gospodarstvo

Indija i Europska unija (EU) početkom veljače uspostavile su Vijeće za trgovinu i tehnologiju (TTC), koje će se usredotočiti na suradnju na kritičnim tehnologijama kao što su umjetna inteligencija, kvantno računarstvo, poluvodiči i kibernetička sigurnost. TTC će raditi i na rješavanju izazova povezanih s trgovinom, pouzdanom tehnologijom i sigurnošću, i to s tri radne skupine, koje se fokusiraju na strateške tehnologije, digitalno upravljanje i povezanost, zelene i čiste energetske tehnologije te trgovinu, ulaganja i otporne lance vrijednosti.

Indija i SAD nedavno su pokrenuli Inicijativu o kritičnoj i tehnologiji u nastajanju (iCET) na inauguracijskom sastanku u Washingtonu. Cilj joj je jačanje tehnološkog partnerstva i suradnje između dviju zemalja, a usredotočena je na izgradnju tehnoloških lanaca vrijednosti, zajednički razvoj i koprodukciju proizvoda te rješavanje regulatornih ograničenja, kontrole izvoza i prepreka mobilnosti. Među ostalim, pokriva različite važne sektore, uključujući kvantne tehnologije, proizvodnju poluvodiča, obrambenu proizvodnju, svemirske tehnologije i telekomunikacije.

PROMO

Indija je spremna oboriti izvozne rekorde unatoč globalnim izazovima

Indijski izvoz raste unatoč globalnim izazovima te je ova azijska zemlja na putu da u financijskoj godini 2022. – 23. obori izvozne rekorde, istaknuo je ministar trgovine Piyush Goyal. Svoje tvrdnje temelji na podacima koji pokazuju da je Indija na dobrom putu da premaši prošlogodišnji rekord od 676 milijardi dolara izvoza i dosegne cilj od 750 milijardi dolara

Unatoč globalnim teškoćama ukupan indijski izvoz između travnja 2022. i siječnja 2023. pokazuje pozitivan rast od 17,33% u odnosu na isto razdoblje tijekom prethodne financijske godine. Robni izvoz od travnja do siječnja porastao je na 369,25 milijardi dolara u odnosu na 340,28 milijardi dolara u istom razdoblju godinu prije, a izvoz usluga u tome desetmesečnom razdoblju procjenjuje na 272 milijarde dolara.

Nove izvozne strategije

Indijski izvozni uspjeh rezultat je opsežne analize i planiranja. Od svake je savezne države zatraženo da pripremi izvoznju strategiju identificirajući potencijalne proizvode i tržišta, kao i moguće zapreke ostvarenju svoga punog izvoznog potencijala. Uz to su indijske misije u inozemstvu proaktivno pomogle u prepoznavanju tržišta i olakšavanju plasmana proizvoda. Kako bi dodatno potaknula trgovinu, indijska vlada uskoro planira objaviti novu vanjskotrgovinsku politiku s petogodišnjim planom za povećanje izvoza, poticanje gospodarskog rasta i stvaranje radnih mjesta.

Pametni telefoni – izvozni adut

Važan čimbenik u indijskom izvozu u posljednjih je nekoliko godina proizvodnja pametnih telefona. Primjerice, korejski div Samsung uložio je velika sredstva u svoju proizvodnju

Izvoz robe u razdoblju od travnja do siječnja iznosio je 369,25 milijardi dolara, dok se izvoz usluga u ovom desetmesečnom razdoblju procjenjuje na 272 milijarde dolara

Ministar trgovine Piyush Goyal uvjeren je u rekordan izvoz

Rast robne razmjene Hrvatske i Indije

Prema posljednjim podacima, bilateralna robna razmjena Hrvatske i Indije u posljednje tri godine bilježi značajan porast. Hrvatski uvoz iz Indije u stalnom je porastu, povećavši se sa 137,47 milijuna dolara u 2020. na 365,38 milijuna dolara u 2021., te dalje skočivši na 459,36 milijuna dolara u 2022. godini.

	2020	2021	2022
Hrvatski izvoz	\$31,90	\$72,25	\$54,81
Hrvatski uvoz	\$137,47	\$365,38	\$459,36

Izvor: Indijsko ministarstvo trgovine i industrije, Odjel za trgovinu

te segment istraživanja i razvoja (R&D) u Indiji. U Noidi je tako njegov drugi najveći proizvodni pogon na svijetu, centar u Bengaluruu najveće mu je središte R&D-ja, a važno je spomenuti i kako se u Indiji odnedavno proizvodi serija mobilnih telefona Galaxy S23. Osim Samsunga, i Appleova tri tajvanska partnera – Foxconn, Wistron i Pegatron – trenutačno u Indiji proizvode iPhone SE, iPhone 12, iPhone 13 i najnoviji iPhone 14. Tako je Apple izvezao više od dvije i pol milijarde dolara iPhonea iz Indije od travnja do prosinca prošle godine, što je gotovo dvostruko više od ukupnog iznosa u istom razdoblju godinu prije.

Sporazumi o slobodnoj trgovini

Također je važno reći da je Indija nedavno dogovorila nove sporazume o slobodnoj trgovini s Ujedinjenim Arapskim Emiratima, Mauricijusom i Australijom te da je u naprednoj fazi pregovora s Ujedinjenim Kraljevstvom. Uz to se aktivno se radi na trgovinskim sporazumima s EU-om i SAD-om, za koje se također očekuje da će pozitivno utjecati na buduće indijske trgovinske brojke i cilj postizanja izvoza u vrijednosti od dva trilijuna dolara do 2030. ■

Poslovna suradnja između Hrvatske i Indije bit će glavni naglasak skorašnje konferencije Indijsko-hrvatskoga poslovnog kluba 'Kako poslovati s Indijom' koja će se održati 6. travnja 2023. u hotelu Westin u Zagrebu. Prijave: info@ihpk.hr